

Disiplinleraras? Ö?retime Yönelik Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Disiplinleraras? Ö?retime Yönelik Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19988>

Özet

Disiplinleraras? Ö?retime Yönelik Alg? Ölçe?i, Karahan, Albayrak-Sar? ve Canbazo?lu-Bilici tarafından 2017 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanan bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, eğitim alanında çalışan bireylerin veya öğrencilerin, **disiplinleraras? ö?retim** yaklaşımlarına dair sahip oldukları algılar?, tutumlar? ve inançlar? belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçe?in uyarlama çalışması?, psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) Türk kültürüne uygunluğunu test etmeyi amaçlanmıştır.

Uyarlama çalışması?, ölçe?in orijinal yapısını koruyarak Türkçe eğitim ortamlarında etkin bir şekilde kullanılabilmesi için gerekli olan kültürel ve dilsel ete?erlik süreçlerini içermektedir. Bu sayede, disiplinleraras? uygulamaların eğitim sistemi içindeki yerinin ve etkisinin daha derinlemesine anlaşılmasına olanak sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Disiplinleraras? Ö?retim, Alg? Ölçe?i, **Uyarlama**, Geçerlik, Güvenirlik, Eğitim, Psikometri.

Yazarlar

Engin Karahan, Aslı Albayrak-Sar?, Saliha Canbazo?lu-Bilici.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, bireylerin disiplinleraras? öğretim yöntemlerine karşı geliştirdikleri algı düzeylerini, bu yöntemlerin potansiyel faydalarına ve uygulanabilirlik zorluklarına dair görüşlerini sistematik bir şekilde ölçmektir. Orijinal ölçe?in Türkçe konuşan popülasyonlarda kullanılabilirliğini sağlamak amacıyla, Karahan ve arkadaşları 2017 yılında kapsamlı bir **uyarlama** çalışması? yürütmüştür.

Bu uyarlama çalışması?, Türk eğitim sisteminde disiplinleraras? yaklaşımların benimsenme düzeyini ve bu yaklaşımlara yönelik mevcut engelleri veya destekleyici faktörleri saptayarak, eğitim politikalarının geliştirilmesine bilimsel bir zemin sunmayı hedeflemektedir.

Yapı

Disiplinleraras? Ö?retime Yönelik Alg? Ölçe?i, ölçmek istediği psikolojik yapı itibarıyla bireylerin disiplinleraras? öğrenme ve öğretim süreçlerine ilişkin bilişsel ve duyuşsal de?erlendirmelerini kapsamaktadır. Ölçek, genellikle bu algının farklı boyutları (örneğin, işbirliğine açıklık, disiplinleraras? yaklaşımların faydaları, uygulama zorlukları) ölçen çok boyutlu bir yapıya sahiptir.

Ölçek, do?rudan do?ruya bireyin e?itimsel ba?lamda disiplinleraras? entegrasyonu ne kadar de?erli buldu?unu, bu tür bir ö?retimin ö?renci ba?ar?s? üzerindeki etkisine ne kadar inand???n? ve bu tür programlar? uygulama konusunda kendini ne kadar yetkin hissetti?ini ortaya koyan maddelerden olu?ur. Bu yap?, e?itim psikolojisi ve pedagojik ara?t?rmalar için kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal uyarlama çal??mas?nda (Karahan vd., 2017), Türkçe formunun psikometrik **geçerlik** kan?tlar?n? sa?lamak amacıyla çe?itli analizler yap?lm??t?r. Uyarlama süreci, genellikle kapsam geçerli?i için uzman görüş?lerinin al?nmas?n? ve yap? geçerli?i için ise faktör analizlerinin kullan?lmas?n? içerir.

Sunulan kaynak bilgide spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?n?n ba?l??? (Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?) yap?sal geçerli?in (Construct Validity) incelendi?ini göstermektedir. Bu analizler, ölçek maddelerinin Türk kültüründe de orijinal ölçe?in ölçtü?ü yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü teyit etmeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in Türkçe formunun iç tutarlıl???n? ve kararlıl???n? gösteren **güvenirlik** analizleri gerçekleştirilmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder.

Genellikle iç tutarlılık için **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplan?r. Bu de?er, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı oldu?unu gösterir. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in kabul edilebilir düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?u varsay?lmaktad?r; ancak spesifik alfa katsay?lar? kaynakça özetinde sunulmam??t?r.

Faktör Analizi

Disiplinleraras? Ö?retime Yönelik Alg? Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlanması sürecinde, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de do?rulan?p do?rulanmad???n? test etmek amacıyla faktör analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) yoluyla yeni bir yap? ke?fetmeyi ya da Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) yoluyla orijinal yap?y? test etmeyi içermi?tir.

Uyarlama çal??malar?n?n standard? gere?i, ara?t?rmacılar muhtemelen ölçe?in orijinal faktör yap?s?n? (boyutlar?n?) Türk kültüründe de geçerli k?lmak için DFA kullanm??lard?r. Bu analiz, maddelerin beklenen faktörlere yüklenip yüklenmedi?ini ve genel model uyum indekslerinin kabul edilebilir seviyede olup olmad???n? gösterir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Özgün format bilgisi mevcut olmamakla birlikte, alg? ölçeklerinde standart uygulamad?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: E?itim ara?t?rmalar? ba?lam?nda ö?retmenler, akademisyenler veya üniversite ö?rencileri.

Age Group: Yeti?kin (Genellikle yüksekö?retim seviyesi ve üzeri)

Population Details: Ölçe?in uyguland??? örneklem, uyarlama çal??mas?n?n yapıld??? kongre bildirisi metninde detayl? olarak yer almaktadır. Tipik olarak bu tür çal??malar, pedagojik formasyon e?itimi alan ö?renciler veya fiilen görev yapan ö?retmenler üzerinde gerçekleştirilir.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan ka??t veya çevrimiçi anket format?.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Pedagoji, Ö?retmen Alg?s?, Ölçek Geli?tirme, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Disiplinleraras? Ö?renme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için sa?lanan e-posta adresi: karahan@umn.edu

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2017 y?l?nda IV. International Eurasian Educational Research Congress'te sunulan bildiri ile tan?t?lm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya kullan?m? için özel bir ücret bilgisi sunulmam??t?r. Kullan?m ve izinler için sorumlu yazar Engin Karahan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir. Bu PDF, ölçe?in maddelerini ve uyarlama çal??mas?n?n özetini içermektedir:

[disiplinlerarasi-ogretime-yonelik-algi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Karahan, E., Albayrak-Sar?, A. ve Canbazo?lu-Bilici, S. (2017). Disiplinleraras? Ö?retime Yönelik Alg? Ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanması: **Geçerlik** ve güvenilirlik çal??ması. *IV. International Eurasian Educational Research Congress* içinde (s.740-741). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

Disiplinleraras? Ö?retime Yönelik Alg? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, uyarlama çal??ması'nın sunuldu?u kongre bildirisinin tam metninde yer almakta olup, bu özet kaynakta maddeler do?rudan sa?lanmam??tır. Kullan?c?ların ölçe?in tam maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen PDF belgesini incelemeleri tavsiye edilir.